

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci

žalobce: **nezl. A. S.**, narozeného dne ...,
ukrajinského státního příslušníka, zastoupeného matkou V.
S., obou bytem v P. 9, Ch. 729/6,
právně zastoupeného Mgr. Markem Čechovským, advokátem
se sídlem v Praze 1, Opletalova 25,

proti
žalované: **Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
se sídlem v Praze 4, nám. Hrdinů 1634/3,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 9. 3. 2018, č. j. MV-11715-4/SO-2018

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 9. 3. 2018, č. j. MV-11715-4/SO-2018, a rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky ze dne 6. 12. 2017, č. j. OAM-12277-19/TP-2017, se zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 15 342 Kč do třiceti dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Marka Čechovského, advokáta.

Odůvodnění

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále též „žalovaná“), kterým bylo pravomocně rozhodnuto o zastavení řízení ve věci žádosti žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky podle § 67 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce k žádosti přes výzvu a poučení správního orgánu nedoložil zákonem požadovaný platný cestovní doklad.

Stručný obsah žaloby

2. Žalobce v podané žalobě namítl, že napadené rozhodnutí je naprosto nepřezkoumatelné. Žalovaná i Ministerstvo vnitra České republiky (dále též správní orgán prvního stupně) ve svých rozhodnutích neposoudily řádně skutkové okolnosti a tvrzení žalobce. Žalobce přitom již ve vyjádřeních v rámci správního řízení - a následně i v odvolání - jasně deklaroval, z jakých důvodů není objektivně schopen doložit cestovní doklad. Již před jeho narozením jeho rodiče uprchli ze země původu (Ukrajiny) do České republiky, kde zažádali o mezinárodní ochranu, přičemž řízení o této žádosti se u obou rodičů žalobce vede až dodnes. Žalobce se narodil na území České republiky a byl rovněž žadatelem o mezinárodní ochranu. Z tohoto důvodu mu nebyl a nemohl být nikdy cestovní pas země jeho původu vydán. Žalobce po celou dobu svého života pobývá na území České republiky na tzv. azylový průkaz. Rodiče žalobce se nemohou vrátit do země původu, aby obstarali žalobci pas, ani se za stejným účelem dostavit na ambasádu domovského státu, a to z objektivní obavy o svůj život a bezpečí. Otec žalobce byl opakovaně účelově zadržen policejními orgány svého domovského státu a během omezení na osobní svobodě mučen, matka žalobce se pak stala v důsledku boje za jeho propuštění a potrestání viníků obětí našťastí zmařeného pokusu o únos a celé rodině bylo opakovaně vyhrožováno smrtí. Z tohoto důvodu nemohou rodiče žalobce - bez ohrožení bezpečnosti, zdraví a života svého či svých blízkých - kontaktovat ambasádu své země původu, natož do země původu odcestovat. Nezletilý žalobce tak nemá objektivně možnost si cestovní doklad obstarat.
3. Žalovaná vyčítá žalobci nedostatečné prokázání jeho tvrzení, kdy žalobce navrhoval provedení důkazu správními spisy sp. zn. OAM-10/LE-18-2010 a OAM-11/LE-18-2010. Žalovaná však tento důkazní návrh naprosto ignorovala a následně přičítá k tíži žalobce nedostatečné prokázání jeho tvrzení, to vše za situace, kdy správní soudy v případě rodičů žalobce opakovaně judikovaly, že žalobci splňují podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Z neznámého důvodu však správní orgány rodičům žalobce mezinárodní ochranu dlouhodobě udělit odmítají, žalovaná nad to ignorovala i zprávu veřejného ochránce práv ze dne 20. 12. 2017. Žalovaná ani správní orgán prvního stupně tedy dostatečným způsobem nevypořádaly tvrzení a důkazní návrhy žalobce, čímž porušily minimálně ustanovení § 36 odst. 1 a 2, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). V důsledku těchto pochybení správní orgány zatížily svá rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti a konsekventně rozhodovaly na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci.
4. Podle názoru žalobce správní orgány nesplnily svou povinnost rozhodovat podle § 2 odst. 4 správního řádu tak, aby rozhodnutí odpovídalo konkrétním okolnostem účastníka řízení. Žalobce je nezletilým dítětem narozeným na území, celá rodina žalobce je ve velmi specifické pobytové situaci, kdy sice mohou na území České republiky pobývat, avšak v rámci každodenního života je složité okolnosti a pravidla jejich pobytu vysvětlovat, zejména pak ohledně nezletilého například u lékaře, ve školce a podobně. Napadené

rozhodnutí je proto nepřiměřené, na což mířila i odvolací námitka nepřiměřenosti z hlediska ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, což však žalovaná vypořádala argumentací o nemožnosti aplikace legitimního očekávání v souvislosti s následující odvolací námitkou žalobce, podle níž postup správních orgánů naplňuje znaky přepjatého právního formalismu. Ústavní soud opakovaně k uvedenému pojmu judikoval, že vždy je nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na zjištěných skutkových okolnostech, a mnohé případy (a jejich specifické okolnosti) mohou být značně komplikované a netypické. To však nevyvazuje správní orgány či obecné soudy z povinnosti udělat vše pro spravedlivé řešení, jakkoliv se to může jevit složité.

5. V závěru podané žaloby žalobce namítl nepřiměřenost žalobou napadeného rozhodnutí z hlediska ústavního pořádku České republiky, konkrétně z hlediska článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a článku 3 Úmluvy o právech dítěte. Obdobně poukázal na zakotvení ochrany před neoprávněným zásahem do soukromého a rodinného života podle článku 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Rodiče žalobce jsou na území v azylovém řízení a nemohou objektivně vycestovat, žalobce zemi původu nikdy nenavštívil, na území České republiky se narodil a žije zde celý život. Neudělením povolení k pobytu žalobce přichází o jakékoliv pobytové oprávnění, přestože vzhledem k jeho věku a okolnostem není možné, aby vycestoval.

Stručný obsah vyjádření žalované k žalobě

6. Žalovaná ve vyjádření k podané žalobě zopakovala stručně dosavadní průběh řízení a uvedla, že se ztotožňuje se skutkovými zjištěními i s právní kvalifikací předcházejících rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. S ohledem na skutečnost, že žalobce v žalobní argumentaci uvedl obsahově obdobné námitky, které uplatnil již v rámci odvolacího řízení, žalovaná odkázala zejména na část III žalobou napadeného rozhodnutí, ve které se s uvedenými námitkami řádně vypořádala. Námitky žaloby odmítá jako nedůvodné a je přesvědčena, že v řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, byl naplněn důvod pro zastavení řízení o žádosti žalobce podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu. Tento závěr je v napadeném rozhodnutí přezkoumatelným způsobem odůvodněn. Žaloba žádnou novou relevantní informaci nepřináší, z tohoto důvodu žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Průběh řízení před správními orgány

7. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:
8. Žalobce podal prostřednictvím svých zákonných zástupců dne 8. 8. 2017 žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky podle § 67 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do dne 14. 8. 2017. V rámci podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu žalobce nedoložil platný cestovní doklad, proto byl výzvou ze dne 4. 10. 2017 správním orgánem vyzván k jeho dodatečnému doložení a zároveň byl řádně poučen o tom, že pokud tato vytykaná vada žádosti nebude v určené desetidenní lhůtě odstraněna, bude řízení o ní podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastaveno.
9. Dne 25. 10. 2017 správní orgán prvního stupně obdržel písemné vyjádření zmocněného zástupce žalobce, ve kterém uvedl skutečnosti, které vedly rodiče žalobce k podání žádosti o azyl, a požádal ministerstvo o sdělení postupu, kterým by žalobce mohl získat doklad

totožnosti (cestovní doklad). Pro případ nemožnosti získání cestovního dokladu zástupce žalobce požádal o prominutí této podmínky.

10. Na uvedenou písemnost reagoval správní orgán prvého stupně písemností ze dne 27. 10. 2017, ve které Ministerstvo vnitra uvedlo možnosti získání cestovního dokladu a upozornilo žalobce na nemožnost prominutí zákonné náležitosti žádosti.
11. Dne 9. 11. 2017 ministerstvo obdrželo žádost zmocněného zástupce žalobce k prodloužení lhůty k odstranění vad žádosti z důvodu komplikací s obstaráváním požadovaného dokladu. Žádosti Ministerstvo vnitra nevyhovělo usnesením ze dne 14. 11. 2017.
12. Správní orgán uzavřel, že žalobce - i přes opakovanou výzvu a poučení - nepředložil platný cestovní doklad a neodstranil tak podstatnou vadu žádosti, která brání pokračování v řízení. Proto Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 6. 12. 2017, č. j. OAM-12277-19/TP-2017, podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu řízení ve věci žádosti žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu zastavilo.
13. Proti uvedenému usnesení podal žalobce prostřednictvím svého zástupce blanketní odvolání, které na výzvu ministerstva ze dne 28. 12. 2017 doplnil písemným odůvodněním ze dne 9. 1. 2018. Stejně jako v podané žalobě žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je v rozporu s vyjmenovanými ustanoveními správního řádu a v rozporu s ustanovením § 174a zákona o pobytu cizinců pro svoji nepřiměřenost.
14. O podaném odvolání rozhodla žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 9. 3. 2018, v němž dospěla k závěru, že řízení o vydání povolení k trvalému pobytu je řízení ovládané zásadou dispoziční. Je to tedy žalobce, který má povinnost stvrdit rozhodné skutečnosti a navrhnout důkazy k prokázání svých tvrzení. Doklad o totožnosti cizince je zákonnou náležitostí žádosti podle § 67 zákona o pobytu cizinců a tuto podmínku nelze prominout. Žalobce má možnost požádat si o vystavení cestovního dokladu i na Velvyslanectví Ukrajiny v České republice. Bylo proto na žalobci, aby v zájmu kladného vyřízení své žádosti předložil správnímu orgánu všechny požadované doklady. K námitce nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí žalovaná poukázala na to, že usnesení o zastavení řízení je rozhodnutím procesní povahy a v takovém případě správní orgán není povinen zkoumat přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.

Řízení před Městským soudem v Praze

15. Při ústním jednání u Městského soudu v Praze dne 18. 12. 2018 zástupce žalobce zopakoval podrobně žalobní body tak, jak byly vymezeny v písemném vyhotovení žaloby, a velmi podrobně se zabýval konkrétní a současnou osobní situací nezletilého žalobce a jeho rodičů. Zdůraznil, že rodiče žalobce pobývají na území České republiky déle než devět let, jsou účastníky azylového řízení, které až dosud nebylo pravomocně skončeno, byť správní soudy včetně Nejvyššího správního soudu, opakovaně vyslovily závazný právní názor, že rodiče žalobce podmínky azylové ochrany splňují. Právě vzhledem k dlouhodobě neukončenému azylovému řízení rodičů žalobce svoji žádost o azyl vzal zpět a o legalizaci svého pobytu se pokusil podáním žádosti o udělení trvalého pobytu. Správní orgány se vůbec nezabývaly reálnými skutkovými okolnostmi posuzované věci, podle nichž je objektivně vyloučeno, aby nezletilý žalobce získal cestovní doklad Ukrajiny bez toho, aby ohrozil či znemožnil svým rodičům, aby úspěšně dokončili řízení o udělení azylu. Byť správní orgány konkrétní skutková tvrzení žalobce nijak nezpochybnil, formalisticky

trvaly na předložení cestovního dokladu, přestože je zřejmé, že žalobce nebyl ve lhůtě mu uložené tuto podmínku splnit.

16. Zástupce žalobce předložil k důkazu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2016, č. j. 2Azs 221/2016 – 42, dostupný též na www.nssoud.cz, podle něhož oba rodiče žalobce „podmínku důvodné obavy z hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy v případě navrácení do země původu splňují“. Dále zástupce žalobce předložil zprávu veřejného ochránce práv ze dne 20. 12. 2017, č. j. KVOP-39774/2017, ohledně šetření ve věci průtahů v řízení o mezinárodní ochraně matce žalobce V. S., ve které ombudsman poukazoval na výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu a dále konstatoval, že mezi jednotlivými úkony Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR opakovaně nastaly nepřiměřeně dlouhé několikaměsíční období, během nichž byl správní orgán nečinný, a že celková doba správního řízení bezdůvodně překročila téměř pětinasobně zákonem stanovenou lhůtu pro vydání rozhodnutí.
17. K dotazu předsedkyně senátu zástupce žalobce soudu sdělil, že žalobce disponuje rodným listem, který je pro dané účely nedostatečným dokladem, a dále při podání žádosti měl doklad na výjezdní vízum k pobytu na území České republiky na dobu třiceti dnů, ve které měl podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, což také učinil.
18. Zástupce žalovaného správního úřadu se k nařízenému jednání soudu nedostavil, svou neúčast řádně a včas omluvil provozními možnostmi úřadu. Soud proto postupoval podle § 49 odstavce 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), když o žalobě jednal a rozhodl v nepřítomnosti žalovaného.
19. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před právními orgány obou stupňů z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 s. ř. s.). Věc soud posoudil takto:
20. Soud vycházel z následující právní úpravy:
21. Podle § 67 odstavec 1 zákona o pobytu cizinců se povolení k trvalému pobytu po čtyřech letech nepřetržitého pobytu na území vydá na žádost cizinci, který na území pobývá v rámci přechodného pobytu po ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany za podmínky, že nejméně poslední dva roky probíhalo poslední řízení o udělení mezinárodní ochrany, včetně případného řízení o žalobě nebo kasační stížnosti, pokud tato žaloba nebo stížnost byla podána v zákonné lhůtě. Do doby pobytu podle věty první se započítává doba pobytu na území na dlouhodobé vízum, na povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu a doba, po kterou byl cizinec žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nebo cizincem, který byl strpěn na území podle zákona o azylu. Nepřetržitost pobytu na území je zachována, pokud cizinec podal žádost o udělení mezinárodní ochrany nejpozději do 7 dnů po skončení přechodného pobytu na dlouhodobé vízum nebo na povolení k dlouhodobému anebo trvalému pobytu; to neplatí, pokud platnost těchto pobytových oprávnění byla zrušena. Povolení k trvalému pobytu se při splnění podmínek uvedených v odstavci 1 vydá, je-li žadatelem cizinec, který je mladší 18 let.
22. Náležitosti žádosti o povolení k trvalému pobytu stanoví § 70 zákona o pobytu cizinců. Mezi ně patří i cestovní doklad (§ 70 odst. 2 písm. b/ citovaného zákona). Co se rozumí cestovním dokladem, upravuje ustanovení § 108 zákona o pobytu cizinců. Za cestovní doklad se pro účely tohoto zákona považuje a) veřejná listina, která je jako cestovní doklad

uznaná Českou republikou, b) veřejná listina, která splňuje podmínky podle odstavce 2, c) průkaz totožnosti občana Evropské unie, d) cizinecký pas s územní platností do všech států světa, e) cestovní průkaz totožnosti, nebo f) cestovní doklad vydaný Českou republikou na základě mezinárodní smlouvy, g) náhradní cestovní doklad Evropské unie, h) seznam žáků cestujících na školní výlet v rámci Evropské unie, obsahuje-li 1. fotografie žáků, kteří nejsou schopni se prokázat průkazem totožnosti obsahujícím fotografii, 2. potvrzení členského státu Evropské unie, ve kterém má žák místo bydliště, že žák je oprávněn se do tohoto státu vrátit, a za předpokladu, že členský stát Evropské unie, ve kterém má žák místo bydliště, oznámil České republice, že má seznam žáků uznávat jako cestovní doklad. Za cestovní doklad podle odstavce 1 písm. b) lze pro účely tohoto zákona uznat veřejnou listinu vydanou cizím státem za účelem cestování do zahraničí, pokud z hlediska jejího provedení a jazyka, v němž jsou uvedeny údaje, odpovídá mezinárodním zvyklostem, její územní platnost zahrnuje území a lze z ní zjistit a) údaje o státním občanství cizince, b) údaje o jeho totožnosti, c) fotografii držitele, d) údaj o době platnosti.

23. Podle § 67 odst. 1 písm. c/ správního řádu řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže žadatel v určené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení.
24. Podle § 174a zákona o pobytu cizinců při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí. Přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.

Posouzení důvodnosti uplatněných žalobních bodů

25. Žaloba je důvodná.
26. Městský soud v Praze má za to, že skutkový děj předcházející vydání žalobou napadeného rozhodnutí byl zjištěn dostatečně podrobně a úplně, o jeho průběhu nevznikly soudu žádné pochybnosti.
27. Žalobce podal prostřednictvím svých zákonných zástupců dne 8. 8. 2017 žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky podle § 67 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do dne 14. 8. 2017. V rámci podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu žalobce nedoložil platný cestovní doklad. Správní orgán prvního stupně důvodně vyzval žalobce výzvou ze dne 4. 10. 2017 k jeho dodatečnému doložení a zároveň byl řádně poučen o tom, že pokud tato vytýkaná vada žádosti nebude v určené desetidenní lhůtě odstraněna, bude řízení o ní podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastaveno. Žalobce nezůstal nečinný, když k doručené výzvě podal dne 25. 10. 2017 ke správnímu orgánu prvního stupně písemné vyjádření, ve kterém uvedl zcela konkrétní skutečnosti, které vedly rodiče žalobce k podání žádosti o azyl, a požádal ministerstvo o sdělení postupu, kterým by žalobce mohl získat doklad totožnosti (cestovní doklad). Pro případ

nemožnosti získání cestovního dokladu zástupce žalobce požádal o prominutí této podmínky.

28. Na uvedenou písemnost reagoval správní orgán prvního stupně písemností ze dne 27. 10. 2017, ve které poučil žalobce o možnostech získání cestovního dokladu a – zcela v souladu se zákonnou úpravou - upozornil žalobce na nemožnost prominutí zákonné náležitosti žádosti. Ani ve vztahu k tomuto procesnímu úkonu správního orgánu nezůstal žalobce nečinný a dne 9. 11. 2017 aktivně požádal o prodloužení lhůty k odstranění vad žádosti z důvodu komplikací s obstaráváním požadovaného dokladu.
29. Této žádosti však Ministerstvo vnitra nevyhovělo usnesením ze dne 14. 11. 2017 a následně dne 6. 12. 2017 vydalo rozhodnutí o zastavení řízení ve věci žádosti žalobce pro nedoplnění povinné náležitosti žádosti.
30. Podle názoru Městského soudu v Praze správní orgán prvního stupně tím, že nevyhověl řádně a včas podané a náležitě odůvodněné žádosti o prodloužení lhůty k obstarání požadovaného cestovního dokladu (s ohledem na konkrétní a specifické okolnosti nyní posuzované věci) pochybil, a pokud bezprostředně následně rozhodl o zastavení řízení, zatížil řízení vadou nezákonnosti, pro kterou soud přistoupil ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňového.
31. Správní orgány totiž nijak nezohlednily skutečnost, že žalobce je dosud nezletilým dítětem, za něhož musí faktické úkony ve styku s úřady činit jeho zákonní zástupci, tj. rodiče. Žalobce v průběhu správního řízení opakovaně poukazoval důvodně na to, že právě rodiče žalobce s ohledem na probíhající a dosud neskončené řízení ve věci udělení azylové ochrany žádost o vydání cestovního dokladu jménem žalobce bez zcela konkrétních negativních dopadů na vlastní azylové řízení podat nemohou. Je tomu tak proto, že v případě kontaktu cizince na území České republiky se zastupitelským úřadem země původu tato skutečnost zakládá důvod pro ukončení azylové procedury s tím, že azylová ochrana se cizinci v takovém případě neudělí, neboť může zakládat zjevnou nedůvodnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.
32. Na základě výše uvedené úvahy soud dospěl k závěru, že pro to, aby správní orgány dostály své povinnosti šetřit práva a oprávněné zájmy osob a zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu (§ 2 odst. 3 správního řádu), jakož i vydat ve věci rozhodnutí přiměřené zjištěným okolnostem (§ 2 odst. 4 správního řádu), bylo by za postup vhodnější považovat vydání rozhodnutí o žádosti žalobce o udělení trvalého pobytu až po té, kdy bude s konečnou platností vyřešena otázka azylové ochrany jeho rodičů a jejich statut postaven najisto. Právě od otázky konkrétního postavení rodičů žalobce jako zákonných zástupců žalobce, tj. zda požívají mezinárodní ochrany či nikoliv, se totiž mají odvíjet úvahy správních orgánů o faktické možnosti žalobce (a jeho rodičů) požádat o vydání cestovního dokladu pro nezletilého žalobce na zastupitelském úřadu země původu přímo na území České republiky.
33. Desetidenní lhůtu pro předložení cestovního dokladu podle výzvy ze dne 4. 10. 2017 a procesní rozhodnutí o nevyhovění žádosti o prodloužení lhůty k odstranění vady žádosti proto soud hodnotí s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem posuzované věci jako zcela jasně nepřiměřenou a v rozporu se základními principy správního řízení a zásad dobré správy obecně. K neprodloužení lhůty na žádost žalobce bylo správním orgánem

přistoupeno v situaci, kdy již byl informován o problematice a obtížnosti získání cestovního dokladu nezletilého žalobce, čímž došlo k významnému zkrácení práv žalobce.

34. Soud proto dospěl k závěru, že formalistický přístup správních orgánů k posouzení žádosti žalobce nebyl na místě. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5Afs 16/2003 - 56, publikovaném pod č. 534/2005 ve Sbírce NSS, uvedl, že „[...] že přepjatý formalismus při posuzování náležitostí žaloby ve správním soudnictví – a stejně tak i jakýchkoliv jiných procesních úkonů účastníků řízení – naprosto neodpovídá principu materiálního právního státu, ale ani samotnému poslání soudnictví. Primárním účelem soudní ochrany obecně je poskytování ochrany subjektivním právům, a pokud jde o správní soudnictví zvláště, potom subjektivním právům veřejným; tato ochrana musí být skutečná a spravedlivá. Soudy jsou nezávislé a nestranné státní orgány, které usilují o nalezení spravedlnosti rozhodováním v konkrétních věcech a které nemohou odmítnout zabývat se určitou věcí ze zcela formálních či spíše formalistických důvodů, ale pouze z takových příčin, které poskytování soudní ochrany skutečně vylučují; jiný přístup by byl stěžejí ústavně - konformní a znamenal by odepření spravedlnosti. Právo na spravedlivý proces je jedním ze základních práv, které má každý vůči státu, a které mu garantuje nejen Listina základních práv a svobod, ale též Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Meze práva na spravedlivý proces stanoví jednotlivé procesní řády (např. náležitosti žaloby, lhůta pro její podání, procesní podmínky), při jejichž výkladu je v souladu s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nezbytné šetřit jejich podstaty a smyslu a nezneužívat je k jiným účelům, než pro které byla stanovena.“ S ohledem na výše uvedené zdejší soud uvádí, že soud rozhodující o žalobě proti rozhodnutí ve správním soudnictví nemůže zbavit nesprávným postupem správních orgánů účastníka jeho práv, posuzovat úkony účastníků řízení přepjatě formalisticky či vykládat procesní právo v rozporu s hlavním úkolem soudů – povinností chránit subjektivní práva.
35. Městský soud v Praze v souvislosti s výše uvedeným odkazuje na závěry, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 10. 2017, č. j. 1Azs 241/2017 – 32, dostupném na www.nssoud.cz, podle nichž „Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem shledává možný prostor pro uvážení při rozhodování o vydání povolení k přechodnému pobytu. Konkrétně by bylo možno uvažovat o tom, zda je k žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu dle § 87b nutno předložit všechny požadované podklady, tj. vedle fotografie, dokladu o zdravotním pojištění a dokladu o zajištění ubytování na území i cestovní doklad. V daném případě by tak mohlo být vzato v úvahu, zda si stěžovatel může z důvodů nezávislých na své vůli opatřit nový cestovní doklad Ukrajiny. S ohledem na to, že orgány státní moci České republiky mají k dispozici údaje o žalobcově státním občanství a jeho totožnosti (což jsou klíčové údaje, k jejichž prokázání má cestovní doklad sloužit, srov. § 108 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), tak by se vzhledem k okolnostem případu v řízení o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie mohlo zvažovat, zda by nebylo možno v limitech vytvořených judikaturou správních soudů a Ústavního soudu výjimečně buď za předložený cestovní doklad uznat původní cestovní doklad Ukrajiny či odňatý cestovní průkaz totožnosti, anebo od podmínky předložení (platného) cestovního dokladu upustit.“ Městský soud v Praze si je vědom odlišného skutkového základu věci, kterou posuzoval Nejvyšší správní soud (žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU), nicméně má za to, že citované závěry je vzhledem ke konkrétním okolnostem nyní posuzované věci a faktické (ne)možnosti zákonných zástupců nezletilého žalobce získat požadovaný doklad, možno aplikovat i v případě

žalobce. Obdobně ostatně rozhodoval Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 18. 7. 2018, č. j. 6Azs 96/2018 – 30, konkrétně body č. 25 a 26 (www.nssoud.cz).

36. Námitkou nepřiměřenosti žalobou napadeného rozhodnutí s ohledem na jeho dopad do osobních a rodinných poměrů nezletilého žalobce se soud blíže nezabýval, shledal-li důvody pro jeho zrušení. Pouze nad rámec tohoto závěru soud uvádí, že usnesení o zastavení řízení o žádosti není meritorním rozhodnutím ve věci samé, tudíž s ohledem na dostupnou judikaturu nebyla žalovaná povinna zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince má místo pouze u meritorních rozhodnutí (viz též rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 6. 1. 2016, č. j. 15A 20/2015 – 45, dostupný rovněž na www.nssoud.cz).

Závěr a náklady řízení

37. Vzhledem k tomu, že Městský soud v Praze v této věci shledal, že Ministerstvo vnitra ani žalovaná takto nepostupovali, jejich nesprávný postup zatížil správní řízení i napadené rozhodnutí vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci. Městský soud v Praze proto shledal žalobu důvodnou, proto napadené rozhodnutí podle ustanovení § 78 odstavec 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (ustanovení § 78 odstavec 4 s. ř. s.). Zjištěné vady řízení se bezprostředně dotýkají i řízení před správním orgánem prvního stupně, proto soud podle § 78 odstavec 3 s. ř. s. využil možnosti zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které předcházelo vydání rozhodnutí žalobou napadeného. Správní orgány jsou právním názorem, vysloveným Městským soudem v Praze, v dalším řízení vázány (ustanovení § 78 odst. 5 s. ř. s.).
38. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanoveními § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu náleží náhrada nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému správnímu orgánu. Náhrada nákladů řízení představuje v dané věci zaplacený soudní poplatek z podané žaloby v částce 3 000 Kč a dále odměna právního zástupce Mgr. Marka Čechovského, advokáta, a jeho hotové výdaje. Mimosmluvní odměna v daném případě činí tři úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a podání kasační stížnosti) podle ustanovení § 6, § 7, § 9 a § 11 odst. 1 advokátního tarifu a třikrát režijní paušál po 300 Kč za náhradu hotových výdajů podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Výše mimosmluvní odměny tak činí 10 200 Kč, tato částka se však zvyšuje o 21% daň z přidané hodnoty, tj. o částku 2 142 Kč, protože zástupce žalobce soudu osvědčil, že je plátcem této daně. Pokud žalobce zaplatil k výzvě soudu i soudní poplatek v částce 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, tato částka nebyla soudem určena jako součást náhrady nákladů řízení, neboť soudní poplatek byl konzumován usneseními zdejšího soudu ze dne 15. 5. 2018, č. j. 11A 101/2018 – 26, a ze dne 31. 8. 2018, č. j. 11A 101/2018 – 46, jimiž soud žalobě odkladný účinek nepřiznal. Celková výše přiznaných nákladů řízení tak činí 15 342 Kč, jejichž povinnost k náhradě soud přiznal proti žalované k rukám zástupce žalobce v třicetidenní lhůtě k plnění.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 18. prosince 2018

JUDr. Hana V e b e r o v á ,
předsedkyně senátu